

Voorzitter

- de motie-M.M. van der Burg c.s. over keuken- en sanitaire ruimten (24820, nr. 13).

(Zie vergadering van 10 februari 1998.)

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Burg heeft mij meegedeeld dat zij haar amendement op stuk nr. 7 intrekt.

De artikelen I, II en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

De motie-Hofstra (24820, nr. 10) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de rijksoverheid de ontwikkeling van duurzame energie stimuleert;

overwegende, dat de plaatsing van zonnecollectoren een vorm is van opwekking van duurzame energie;

constaterende, dat het plaatsen van zonnecollectoren vergunningplichtig is op grond van de Woningwet;

constaterende, dat in de praktijk sommige gemeenten de plaatsing van zonnecollectoren verbieden;

verzoekt de regering op zo kort mogelijke termijn de plaatsing van zonnecollectoren in principe niet langer vergunningplichtig te doen zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 14 (24820).

De gewijzigde motie is rondgedeeld. Ik neem aan dat daarover nu kan worden gestemd.

In stemming komt de gewijzigde motie-Hofstra (24820, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Hofstra c.s. (24820, nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-M.M. van der Burg c.s. (24820, nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, D66, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend tijdens de **interpellatie-Verhagen inzake Irak**, te weten:

- de motie-Rosenmöller over de juridische basis voor interventie (25889, nr. 1);
- de motie-Rosenmöller over afzien van militaire steun aan de Verenigde Staten (25889, nr. 2).

(Zie vergadering van 11 februari 1998.)

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben de griffie laten weten dat wij deze moties graag willen aanhouden.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de moties-Rosenmöller op de stukken nrs. 1 en 2 van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het **voorstel van de commissie voor de Werkwijze der Kamer tot wijziging van het Reglement van orde (25118, nr. 2, punt D)**.

(Zie vergadering van 11 februari 1998.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

De heer **Koekkoek** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Bij dit voorstel komt de mogelijkheid aan de orde om formateurs of informateurs uit te nodigen om de Kamer informatie te verschaffen over de kabinetsformatie. De fractie van het CDA zal tegen beide amendementen stemmen om de volgende redenen. Wij stemmen tegen het amendement-Versnel-Schmitz omdat wij vinden dat een broedende kip – ik hoop dat ik die vergelijking mag maken – niet moet worden gestoord. Wij zullen tegen het amendement-Cornielje stemmen, omdat wij dat een verarming vinden ten opzichte van het voorstel van de commissie voor de Werkwijze der Kamer. Het gevolg is dat de Kamer helaas geen regeling zal hebben voor het geval een formateur de opdracht heeft om op korte termijn een kabinet te vormen en de formateur die korte termijn zo uitlegt, dat hij na een paar maanden nog bezig is. Daarom stemmen wij tegen het amendement.

In stemming komt het amendement-Versnel-Schmitz (stuk nr. 4).

□

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Cornielje c.s. (stuk nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, het GPV, de SGP, de RPF, de VVD, de groep-Nijpels en de Unie 55+ voor dit amendement hebben

Voorzitter

gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt onderdeel D, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Cornielje c.s. (stuk nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, D66, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor dit onderdeel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Nieuwe bepalingen inzake De Nederlandsche Bank N.V. in verband met het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (Bankwet 1998) (25719)**.

(Zie vergadering van 12 februari 1998.)

De artikelen 1 t/m 16 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Witteveen-Hevinga c.s. (stuk nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Artikel 17, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Witteveen-Hevinga c.s. (stuk nr. 10), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Hoogervorst c.s. (stuk nr. 11) tot invoeging van een nieuw artikel 17a.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

De artikelen 18 t/m 32 en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66, het GPV, de RPF, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regels inzake gemeenschappelijke wisselkoersarrangementen van de euro, alsmede wijziging van enkele andere wetten (25679)**.

(Zie vergadering van 12 februari 1998.)

Artikel 1 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Ybema c.s. (stuk nr. 7, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast, dat door de aanneming van dit amendement het andere op stuk nr. 7 voorkomende amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

Artikel 2, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Ybema c.s. (stuk nr. 7, I), wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Ik merk op, dat door de aanneming van het amendement-Ybema c.s. (stuk nr. 7, II) een nieuw artikel 2a is ingevoegd.

De artikelen 3 t/m 7 en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Gemeentelijke herindeling in de Bommelerwaard (25655);**

- **het wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Buren, Lienden en Maurik (25656).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Voorzitter! In het wetsvoorstel over de gemeentelijke herindeling wordt voorgesteld om de Bommelerwaard in twee nieuwe gemeenten in te delen. Het gaat daarbij om een gemeente met 24.500 inwoners, Zaltbommel, en een met 22.000, de gemeente Maasdriel. Zo worden de gemeenten Zaltbommel, Brakel en Kerkwijk tot een gemeente Zaltbommel samengevoegd. De gemeenten Ammerzoden, Hedel, Heerwaarden, Maasdriel en Rossum worden in het wetsvoorstel tot een gemeente Maasdriel samengevoegd.

Ongeveer elf jaar geleden strandde een herindelingsvoorstel van drie gemeenten in de Bommelerwaard in de Eerste Kamer. De frustratie daarover, evenals het gemor over de – toen niet vergoede – voorbereidingskosten klinken soms in het gebied nog luid door. De PvdA-fractie vindt dat nu een herindeling nodig is. Het uiteindelijke wetsvoorstel mag niet weer stranden in de Eerste Kamer. Je kunt dat de mensen en de gemeenten in dat gebied niet aandoen. En ik meen dat iedereen het daarover wel eens is.

Wat moet het worden? Een, twee of drie? De regering heeft het voorstel van de provincie overgenomen die een samenvoeging tot één gemeente een brug te ver vindt. Het voorstel is dus eigenlijk een compromis. Voor veel mensen is het een next-bestoplossing. Niet de eerste keuze, maar wel een vorm waarin de meesten zich kunnen vinden.

Bij de gemeentelijke herindeling gaat het om twee belangrijke factoren.

De eerste factor is dat de samenvoeging moet leiden tot een vitale gemeente die groot genoeg is om de taken, gezien de ligging, en de verantwoordelijkheden de komende jaren op een kwalitatief goede manier invulling te geven. Ik